

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.1.1.2025

Marzena Słomka
Prezes Zarządu
Pomorskie Hurtowe Centrum
Rolno-Spożywcze S.A.
ul. Wodnika 50, 80-299 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.94.2025
Komisji Rozstrzygającej z dnia 26 czerwca 2025 r.

**I/24/004/LGD Wybrane wydatki Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno – Spożywczego
S.A. w Gdańsku**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorski Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze Spółka Akcyjna (dalej: „Spółka”) ul. Wodnika 50, 80-299 Gdańsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marzena Słomka, Prezes Zarządu, od 20 czerwca 2024 r.(dalej: „Prezes Zarządu X kadencji”) W okresie od 12 maja 2024 r. do 19 czerwca 2024 r. jako członek Rady Nadzorczej Spółki (dalej: „Rada Nadzorcza”) oddelegowany do czasowego pełnienia czynności odwołanego Prezesa Zarządu. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Paweł Dołkowski, Prezes Zarządu, od 1 października 2020 r. do 12 maja 2024 r. (dalej: „Prezes Zarządu IX kadencji”).
Zakres przedmiotowy kontroli	- Wybrane wydatki, w tym na cele promocyjne. - Wynagrodzenia członków zarządu Spółki i inne świadczenia im przysługujące.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 4 kwietnia 2025 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed 2023 r. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za 2022 r. okres kontroli obejmuje również ten rok.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	Aneta Geizler, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/10/2025 z 20 stycznia 2025 r. Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/11/2025 z 20 stycznia 2025 r., nr LGD/34/2025 z 5 marca 2025 r. Mariusz Syrek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/43/2025 z 13 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-8, 1032, 1062-1064, 4272-4283)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że w okresie objętym kontrolą, Spółka ponosiła wydatki na cele promocyjne oraz usługi doradcze i eksperckie nie zawsze gospodarnie. Stwierdzono również przypadki działań lub zaniechań niegospodarnych. Prawidłowo naliczono i wypłacono wynagrodzenia podstawowe i uzupełniające członkom Zarządu Spółki, natomiast część świadczeń dodatkowych przyznano i wypłacono tym osobom z naruszeniem obowiązujących zasad.

Uzasadnienie oceny ogólnej

[...]³ Pomimo nie opracowania i nie wdrożenia zasad zlecenia i zakupu usług medialnych oraz zasad oceny efektów tych usług w większości przypadków uzyskano potwierdzenie umieszczenia reklam, w tym na nośniku wraz ze wskazaniem jego lokalizacji i wydruki z gazet. Dokonywano także oceny skuteczności działań medialnych. [...]⁴ Spośród objętych badaniem 66 umów związanych z promocją Spółki oraz na usługi doradcze i eksperckie, w przypadku 57 nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast w przypadku trzech, wydatki były niegospodarne, bowiem Spółka dokonała wypłaty wynagrodzenia wykonawcom, pomimo że nie otrzymała materiałów, które miały zostać przez nich opracowane (w przypadku dwóch umów) lub której efektów nie wykorzystwała (w przypadku jednej umowy). Ponadto Spółka zawarła trzy umowy zlecenia z pracownikami, na zadania wpisujące się w ich zakresy obowiązków, czym naruszono przepisy Kodeksu pracy⁵. Stwierdzono również wypłatę wynagrodzeń na podstawie rachunków, na których obie strony umów potwierdziły ich wykonanie, pomimo niedokonania przez zleceniobiorców czynności określonych w tych umowach, w terminach w nich wskazanych. Zawarto również dwie umowy na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem i usługi prawne, pomimo braku wymaganej zgody Rady Nadzorczej.

Ponadto dwie spośród objętych badaniem umów, tj. umowę dotyczącą doradztwa i przygotowania dokumentacji w zakresie wniosku o przyznanie pomocy finansowej oraz opracowanie biznesplanu będącego załącznikiem do ww. wniosku zawarto z pracownikiem zatrudnionym w podmiocie udzielającym dofinansowania, o które się ubiegano, co mogło stanowić uzyskanie niedozwolonej przewagi konkurencyjnej i sprzyjało powstawaniu mechanizmów korupcyjnych.

Objęte badaniem wydatki na działalność sponsoringową poniesiono zgodnie z wewnętrznymi regulacjami. Wszyscy objęci wsparciem dostarczyli dokumentację fotograficzną z realizacji działań promujących Spółkę oraz raport ze zrealizowanych działań sponsoringowych.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników⁶ uchwałami w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń ustaliło wysokość wynagrodzeń członków Zarządu Spółki jako przedział wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Treść wyłączono na podstawie art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022, poz. 902) ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa. Wyłączenia dokonała Katarzyna Soroka-Zamojska – doradca prawny w Najwyższej Izbie Kontroli Delegaturze w Gdańsku.

⁴ Jak w przypisie nr 3.

⁵ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.).

⁶ Spółka była spółką z udziałem Skarbu Państwa, który posiadał 96,43% akcji.

w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, tj. podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach⁷. Wynagrodzenie stałe członków Zarządu Spółki naliczano i wypłacano z uwzględnieniem powyższych uchwał i podjętych na ich podstawie uchwał Rady Nadzorczej uwzględniających przepisy ustaw ołobudżetowych⁸, w zakresie wysokości podstawy jego wymiaru.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ustaliło również, że wynagrodzenie zmienne członków Zarządu Spółki uzależnione jest od realizacji celów zarządczych, których uszczegółowienie, określenie wag oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczenia należało do Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie zmienne dla Prezesa Zarządu IX kadencji za lata 2021-2022 naliczono i wypłacono w prawidłowej wysokości uzależnionej od stopnia realizacji celów zarządczych ustalonych przez Radę Nadzorczą, tj. w wysokości 45% podstawy za 2021 r. w związku z realizacją celów na takim właśnie poziomie oraz w pełnej wysokości (tj. 50% wynagrodzenia stałego) za 2022 r. w związku z realizacją celów zarządczych w 100%. Prezesowi Zarządu IX kadencji nie wypłacono wynagrodzenia zmiennego za 2023 r. w związku z nieudzieleniem mu absolutorium za ten rok. Natomiast wypłacono mu odprawę wobec nieokreślenia przez Radę Nadzorczą przyczyn odwołania go z pełnionej funkcji, pomimo że uznano, iż [...] ⁹ (czemu dano wyraz w braku udzielenia absolutorium), co stanowiło o naruszeniu podstawowych obowiązków będącym podstawą do niewypłacenia odprawy. Ponadto nie zabezpieczono interesów Spółki w zakresie wypłaty odprawy członkom Zarządu Spółki, poprzez brak wskazania w uchwałach organów Spółki w sprawie wynagrodzeń, że przysługuje ona w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy zawartej z członkiem tylko przez Spółkę. Rada Nadzorcza, pomimo braku podstawy prawnej, zawarła w umowach z członkami Zarządu postanowienia o przysługujących im świadczeniach dodatkowych (ponoszeniu lub refinansowaniu przez Spółkę kosztów ich indywidualnych szkoleń, prawo do płatnych przerw w wykonywaniu usług oraz zwrot przez Spółkę wydatków przez nich ponoszonych a niezbędnych do należytego świadczenia usług). W myśl zasad określonych przez Radę Nadzorczą, ale nie przewidzianych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Prezes Zarządu IX kadencji skorzystał ze sfinansowania szkolenia przez Spółkę, ale bez wymaganej zgody Rady Nadzorczej. Ponadto, bez podstawy prawnej, w tym wynikającej z umowy, Prezes Zarządu IX kadencji korzystał ze świadczenia w postaci pakietu medycznego finansowanego przez Spółkę, a Prezes Zarządu X kadencji dokonywała zapłaty bezpośrednio za pomocą służbowej karty płatniczej za wydatki na noclegi w mieście będącym siedzibą Spółki, których finansowanie przez Spółkę powinno odbywać się w formie zwrotu poniesionych kosztów.

⁷ Ustawa z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm.).

⁸ Odpowiednio: art. 11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2666 ze zm.), art. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. z 2024 r. poz. 123, ze zm.) oraz art. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2025 (Dz. U. poz. 1925), dalej: „ustawy ołobudżetowe”.

⁹ Jak w przypisie nr 3.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sformułowano również uwagę dotyczącą [...] ¹⁰ oraz uwagę dotyczącą funkcjonującego systemu zawierania i rozliczania umów w zakresie działalności promocyjnej i usług doradczych sprzyjającego uznaniowości i dowolności w podejmowaniu decyzji w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wybrane wydatki, w tym na cele promocyjne.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, w zakresie sponsoringu przyjęto uchwałą Zarządu z 28 maja 2014 r. „Zasady Sponsoringu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A.” ¹² (dalej: „Zasady Sponsoringu”), które utraciły moc z dniem 5 września 2024 r. ¹³, z którym wprowadzono uchwałą Zarządu „Politykę Sponsoringu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A.” ¹⁴, (dalej: „Polityka Sponsoringu”).

W Spółce nie opracowano i nie wdrożono zasad zlecania i zakupu usług medialnych oraz zasad oceny efektów tych usług.

Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła, że obowiązujące przepisy prawa nie nakładały takiego obowiązku a Statut Spółki zawierał mechanizmy kontroli wydatków na usługi marketingowe i PR (Public Relations).

Spółka nie posiadała własnych służb prasowych. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym realizacja działań marketingowych obejmujących promocję Spółki oraz organizację imprez [...] ¹⁵ należała do zadań Działu Sprzedaży i Marketingu.

(akta kontroli str. 9-218, 1640-2092, 2732-2733, 2743-2745, 2753-2755)

[...] ¹⁶

Z zeznań Dyrektora ds. Sprzedaży i Marketingu wynikało, że przed II półroczem 2024 r. nie tworzonego odrębnego dokumentu o nazwie Plan Marketingowy, wydatki na działania marketingowe zgodnie z decyzją Zarządu były wymieniane w planie rzeczowo-finansowym.

¹⁰ Jak w przypisie nr 3.

¹¹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Stanowiące załącznik nr 1 do uchwały nr 439 Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku z dnia 28 maja 2014 r., zaopiniowane i zatwierdzone uchwałą nr 19/XII/2014 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie zaopiniowania Zasad sponsoringu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A.

¹³ Uchwałą nr 1/498/2025 Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku w sprawie stwierdzenia utraty mocy obowiązującej Zasad sponsoringu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku przyjętych przez Zarząd uchwałą nr 439 z dnia 28 maja 2014 r., z 12 lutego 2025 r.

¹⁴ Stanowiącą załącznik do uchwały nr 2/481/2024 Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku w sprawie przyjęcia Polityki sponsoringu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z 5 września 2024 r.

¹⁵ Jak w przypisie nr 3.

¹⁶ Jak w przypisie nr 3.

Minister Aktywów Państwowych nadzorujący Spółkę kierował do Zarządu i Rady Nadzorczej „Wytyczne w zakresie stosowania zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa”, „Dobre praktyki w zakresie prowadzenia sponsoringu sportu przez Spółki z udziałem Skarbu Państwa”, zgodnie z którymi *działania sponsoringowe powinny mieć wymierny i mierzalny efekt ekonomiczny (w tym marketingowy) dla sponsora oraz być spójne ze strategią oraz długofalowymi celami realizowanymi przez spółkę*, oraz polecił *szczególną dbałość w dysponowaniu środkami finansowymi [...] dbałość o celowość, efektywność kosztową, przejrzystość*.

Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyjaśniła, że Rada Nadzorcza nie wydawała Zarządowi rekomendacji w zakresie stosowania dobrych praktyk, zasad sponsoringu i zakupu usług medialnych.

(akta kontroli str. 530-707)

Zgodnie ze Sprawozdaniami Zarządu z działalności Spółki:

- za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.:
 - wydatki w zakresie usług marketingowych wyniosły 324 265,96 zł netto, w tym na reklamę (w prasie, Internecie, telewizji) – 203 970,63 zł, na materiały reklamowe – 80 646,15 zł, eventy/wydarzenia – 19 556,76 zł, udział w targach – 2 478,37 tys. zł, wydatki reprezentacyjne – 77 843,73 zł; w zakresie usług księgowych – 120 600,00 zł, w zakresie usług doradczych – 20 000,00 zł, w zakresie usług prawnych – 171 850,10 zł, inne wydatki 17 614,05 tys. zł;
 - przekazano darowizny w kwocie około 9 200,00zł w postaci m.in. świeżych owoców do ośrodków pomocy społecznej, szkół oraz przedszkoli;
- za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.:
 - wydatki w zakresie usług marketingowych wyniosły – 345 507,19 zł netto w tym reklamę (w prasie, Internecie, telewizji) – 262 109,18 zł, materiały reklamowe – 74 066,82 zł, udział w targach – 1 619,80 zł, inne wydatki – 7 711,39 zł; wydatki reprezentacyjne – 122 123,41 zł, w zakresie usług księgowych – 36 800,00 zł, w zakresie usług doradczych – 20 200,00 zł, w zakresie usług prawnych – 215 090,17 zł;
 - przekazano darowizny w kwocie ok. 36 300,00 zł w postaci m.in. świeżych owoców do ośrodków pomocy społecznej, szkół, przedszkoli oraz darowizn pieniężnych dla Klubu Zapaśniczego oraz kościoła.

Spółka w 2022 r. osiągnęła zysk netto w kwocie 1 799 457.84 zł, w 2023 r. – 923 331,41 zł i w 2024 r. – 2 191 842,96 tys. zł, który zgodnie z Dobrymi praktykami w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej¹⁷ umożliwiał podejmowanie działań w tym zakresie.

Zgodnie z kwartalnymi sprawozdaniami Zarządu za 2024 r. wydatki w zakresie usług doradczych wyniosły 80 330,00zł, w zakresie usług prawnych 202 144,00 zł,

¹⁷ Dobre praktyki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa - Forum Odpowiedzialnego Biznesu

w zakresie usług marketingowych 335 601,68 zł. Spółka w 2024 r. przekazała darowizny w kwocie 11 310,82 zł¹⁸.

(akta kontroli str. 389-492, 708-964, 1016, 1606-1635, 2232)

[...] ¹⁹

(akta kontroli str. 3499-4056 4022-4069)

Na zlecenie Zarządu z 25 listopada 2024 r. opracowano audyt obejmujący obszary wskazane na Modelowej liście audytowej Ministerstwa Aktywów Państwowych, obejmujący m.in. współpracę z trzecim sektorem i innymi organizacjami (fundacje, stowarzyszenia, kluby, związki wyznaniowe), współpracę z innymi podmiotami oraz inne zagadnienia ważne z punktu widzenia organizacji Spółki (dalej: „Audyt”). Badaniem objęto okres pełnienia funkcji przez Prezesa Zarządu IX kadencji tj. od 5 września 2020 r. do 12 maja 2024 r.

Z ustaleń Audytu wynikało m.in., że:

- w Spółce obowiązywały Zasady Sponsoringu. W okresie objętym badaniem obowiązywały również, opracowane przez Ministerstwo Skarbu Państwa w czerwcu 2026 r. Dobre praktyki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej z udziałem spółek Skarbu Państw. W Spółce nie przestrzegano Zasady Sponsoringu i wytycznych zawartych w Dobrych Praktykach w szczególności w odniesieniu do planowania, sprawozdawczości, dokumentowania i zachowania formy pisemnej;
- mimo, że wsparcie często nosiło cechy sponsoringu to Spółka konsekwentnie nie posługiwała się tym terminem, opisując udzielaną pomoc jako darowizny lub wydatki związane z reprezentacją;
- realizowane wsparcie, mimo wskazanych wad, co do zasady było zgodne z obszarami działalności sponsoringowej;
- formę pisemną zachowano jedynie w dwóch przypadkach;
- Spółka dysponowała dokumentacją z postępowań ofertowych, w stosunku do umów o niższej wartości można było prześledzić przebieg ich zawierania w oparciu o wydruki korespondencji mailowej i zapiski pracowników;
- Spółka w badanym okresie nie zawarła żadnej umowy sponsoringu a co więcej przeważająca część wsparcia była udzielana na podstawie swobodnej uznaniowej decyzji Prezesa Zarządu. Wnioski wpływały w różnych formach – poczta elektroniczna, na piśmie lub za pośrednictwem pracowników Spółki. Dokumentowanie i obieg informacji cechowała dowolność i brak jednolitego schematu. Na szczególną uwagę zasługuje nieproporcjonalne zaangażowanie Spółki we wsparcie projektów realizowanych na terenie gminy Szemud, co nosi cechy autopromocji, Prezesa której koszty ponosiła Spółka.

W związku objęciem działalności sponsoringowej Spółki Raportem i powyższym Audytem NIK odstąpiła od badania tego typu wydatków w okresie obowiązywania Zasad Sponsoringu, natomiast zbadała wybrane wydatki poniesione w okresie obowiązywania Polityki Sponsoringowej (od 5 września 2024 r.).

¹⁸ Na podstawie danych zaewidencjonowanych na koncie nr 762-3 „Darowizny”.

¹⁹ Jak w przypisie nr 3.

Zgodnie z wprowadzoną Polityką Sponsoringową w 2024 r. rozpatrzono pięć wniosków, z tego cztery pozytywnie według procedury uproszczonej (o wartości do 500,00 zł) i jeden o wartości 7 380,00 zł na podstawie, którego zawarto wymaganą umowę sponsorską obejmującą wsparcie projektu „W ogrodzie i zagrodzie” w zamian za emisję billboardu Spółki przed i po emisji programu. W 2025 r. do zakończenia kontroli rozpatrzono trzy wnioski, z tego jeden negatywnie i dwa pozytywnie rekomendowane do udzielenia wsparcia o wartości do 500,00 zł (nie wymagające zawarcia umowy).

(akta kontroli str. 2220-2519, 3433-3498)

Z działań sponsoringowych w II półroczu 2024 r., 20 stycznia 2025 r. opracowano Raport. Z zaplanowanych 10 000,00 zł wydatkowano na wsparcie pięciu przedsięwzięć 9356,38 zł, w tym jednego zrealizowanego na podstawie zawartej umowy sponsoringowej. W przypadku każdego przedsięwzięcia sponsorowani przedłożyli dokumentację potwierdzającą realizację działań promocyjnych oraz raport ze zrealizowanych działań sponsoringowych.

Ponadto 26 marca 2025 r. opracowano Raport z przekazanych darowizn oraz działań sponsoringowych w 2024 r. podsumowujący działania związane z przekazywaniem wsparcia zgodnie, z którym kwota darowizn i działań sponsoringowych w 2024 r. wyniosła 18 832,55 zł. Zgodnie z raportem działania sponsoringowe przyczyniły się do wzrostu świadomości marki, zwiększenia interakcji w mediach społecznościowych.

(akta kontroli str.2093-2110, 2520-2661)

W Spółce nie prowadzono rejestru zawieranych umów.

[...] ²⁰

Od kwietnia 2023 r. do maja 2024 r. korzystano z przyczep reklamowych zlokalizowanych w Gminie Szemud i jej okolicach, na których umieszczano materiały z wykorzystaniem wizerunku Prezesa Zarządu IX kadencji.

Kierownik Działu Sprzedaży i Marketingu wyjaśnił, że przy zlecaniu usług medialnych kierowano się dotychczasowym doświadczeniem, długoletnią współpracą oraz ceną. W 2023 r. Zarząd zdecydował o wynajmie kolejnych nośników outdoorowych oraz podjął decyzję o realizacji kampanii opartej na wizerunku Prezesa IX kadencji, szczegółowo opisanej w Raporcie.

Z zeznań Dyrektora ds. Sprzedaży i Marketingu wynikało, że starano się reklamować w mediach powszechnie rozpoznawalnych, a billboardy umieszczać w lokalizacjach o dużym natężeniu ruchu, przy trasach w kierunku od lub do Spółki. Decydująca była cena z uwagi na ograniczone środki finansowe. Rozeznania cenowe dokonywano telefonicznie lub przez e-mail. Nie prowadzono analizy zasadności wykorzystania wizerunku Prezesa i badania jej efektywności. Decyzję o realizacji tego typu kampanii podjął Prezes Zarządu IX kadencji.

Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła, że Pracownicy Działu Sprzedaży i Marketingu analizowali przesłane oferty i oceniali pod kątem: zakresu oferowanych usług, proponowanej ceny, zaplanowanego budżetu na dany cel,

²⁰ Jak w przypisie nr 3.

jakości realizacji usług w latach poprzednich, lokalizacji nośników, zasięgów i grup docelowych oraz dostępnych badań słuchalności.

[...] ²¹

Usługi medialne Spółka zlecała w większości przypadków drogą e-mail bez zawierania pisemnej umowy. Rozeznania cenowego dokonywano za pomocą poczty e-mail. Umowy w formie pisemnej zawierano głównie w przypadku reklamy outdoorowej. Badanie 16 umów na usługi medialne (dotyczących bilbordów, wyklejenia słupów ogłoszeniowych, reklamy radiowej i wzajemnej wymiany usług, w tym publikację reklamy Spółki) zawartych latach 2022-2024 wykazało, że zadania zrealizowano zgodnie z zawartymi umowami, w tym terminowo. W przypadku reklam outdoorowych uzyskiwano potwierdzenie umieszczenia reklamy na nośniku wraz ze wskazaniem jego lokalizacji. Potwierdzeniem realizacji zlecenia publikacji prasowej były wydruki z gazety.

[...] ²²

Z wyjaśnień Kierownika Działu Marketingu wynikało, że analiza skuteczności wybranej formy usług medialnych polegała na śledzeniu zasięgów postów i liczby kliknięć w przypadku Internetu, czasu emisji, słuchalności zasięgów w przypadku stacji radiowych, liczby czytelników i wykupionych powierzchni reklamowych w przypadku prasy.

(akta kontroli str. 1636-1639,1674-2092, 2520-2661,4077-4203)

[...] ²³

Z zeznań Dyrektora ds. Sprzedaży i Marketingu wynikało, że przy wyborze gadżetów decydująca była cena oraz dostępność danego asortymentu.

(akta kontroli str. 1606-1639, 1674-2092,4077-4095)

Z wyjaśnień Prezes Zarządu X kadencji wynikało, że w Spółce nie wprowadzono odrębnych regulacji w zakresie zawierania przez Spółkę umów cywilnoprawnych z osobami fizycznymi. Umowy zawierane były po dokonaniu przez osobę kierującą działem oceny potrzeby zatrudnienia osoby fizycznej z zachowaniem zasady oszczędności i gospodarności. Umowy zlecenia obejmowały proste zadania związane z obsługą imprez. Zrealizowanie umowy zlecenia, z uwagi na ich nieskomplikowany charakter potwierdzane było przez osobę kierującą działem po weryfikacji w miejscu jego wykonania lub wysłuchaniu informacji z jego realizacji lub własnoręczny podpis na rachunku.

Analiza 34 umów zlecenia zawartych z osobami fizycznymi, w tym dwóch dotyczących opracowania materiałów promocyjnych i 32 udziału w imprezach podczas których promowała się Spółka wykazała, że:

- 29 umów zostało zrealizowanych we wskazanym terminie zgodnie z ich zakresem. Potwierdzeniem ich realizacji poza rachunkami podpisanymi

²¹ jak w przypisie nr 3.

²² Jak w przypisie nr 3.

²³ Jak w przypisie nr 3.

przez zleceniobiorcę i Zarząd stanowiła m.in. dokumentacja fotograficzna z organizowanych wydarzeń promocyjnych;

- w wyniku zawarcia dwóch umów Spółka dokonała wypłaty wynagrodzenia, pomimo, że nie otrzymała materiałów nimi objętych (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);
- trzy umowy zlecenia zostały zawarte z pracownikami Działu Sprzedaży i Marketingu na zadania wpisujące się w ich zakresy obowiązków (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 2662-2769, 3368-3378)

Analiza 16 umów na usługi doradcze i eksperckie wykazała, że wydatki ponoszono na podstawie zawartych umów w kwotach z nich wynikających, na podstawie przedkładanych dowodów księgowych. W umowach zawarto mechanizmy dotyczące merytorycznego odbioru świadczenia usług w tym ich zgodności z zawartą umową. Decyzje o zawarciu umów i wyborze wykonawcy podejmował Zarząd.

Ponadto ustalono, że:

- Spółka zawarła umowę zlecenia dotyczącą zaprojektowania aranżacji terenów zielonych wokół Spółki, której efektów nie wykorzystano (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);
- Spółka zawarła dwie umowy bez uzyskania zgody Rady Nadzorczej na ich zawarcie:
 - o umowę o doradztwo i przygotowanie dokumentacji w zakresie wniosku o przyznanie pomocy finansowej,
 - o umowę o świadczenie usług prawnych,co było działaniem nielegalnym (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*);
- Spółka zawarła w różnych terminach dwie umowy z tym samym podmiotem na przygotowanie tego samego wniosku w ramach pożyczki WFOŚiGW²⁴.

Stwierdzono również, że Spółka zawarła dwie umowy dotyczące doradztwa w zakresie opracowania wniosku i przygotowania dokumentacji (biznesplanu) stanowiącej załącznik do wniosku o przyznanie pomocy finansowej, z pracownikiem zatrudnionym w podmiocie, od którego ubiegano się o uzyskanie dofinansowania.

(akta kontroli str. 2770-3432, 4204-4242, 4258-4262, 4284-4289)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. [...] ²⁵

(akta kontroli str. 3499-3735, 4022-4056)

2. [...] ²⁶

(akta kontroli str. 3499-3735, 4022-4056)

²⁴ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

²⁵ Jak w przypisie nr 3.

²⁶ Jak w przypisie nr 3.

3. [...] ²⁷

(akta kontroli str. 3316-3322, 3499-4056, 4220-4223, 4231-4239, 4243-4257)

4. Spółka z tytułu realizacji umowy zawartej:

- 15 września 2023 r. obowiązującej w okresie od 15 do 16 września 2023 r., której przedmiotem było przygotowanie materiałów promocyjnych na Jesień w Ogrodzie 2023;
- 4 grudnia 2023 r. obowiązującej w okresie od 4 do 22 grudnia 2023 r., której przedmiotem było przygotowanie materiałów promocyjnych na Boże Narodzenie 2023,

na podstawie rachunków wystawionych odpowiednio 16 września 2023 r. i 18 grudnia 2023 r., dokonała płatności wynagrodzenia w łącznej wysokości 17 567,03 zł brutto (odpowiednio 19 września 2023 r. i 20 grudnia 2023 r.), pomimo braku dowodów czy i jakie materiały promocyjne otrzymała Spółka w wyniku ich realizacji. W związku z powyższym wydatkowano środki Spółki wobec braku dowodów efektów umów, co było działaniem niegospodarnym.

Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła, że nie posiada wiedzy ani dokumentów potwierdzających realizację przedmiotowych umów.

Z wyjaśnień pracowników Działu Sprzedaży i Marketingu ²⁸ zajmujących się organizacją i promocją wydarzeń, wynikało że nie zwracali się do Zarządu o zawarcie przedmiotowych umów, nie zostali poinformowani przez Zarząd o ich zawarciu i zakresie, nie współpracowali również ze zleceniobiorcą ²⁹ w ramach innych działań promocyjnych prowadzonych przez Spółkę. O współpracy Spółki ze zleceniobiorcą dowiedzieli się w ramach prowadzonej kontroli NIK.

[...] ³⁰

Dyrektor Personalny zeznał, że przedmiotowe umowy zlecenia oraz rachunki przygotował na polecenie Prezesa Zarządu IX kadencji, który poinformował go, że umowy zostały zrealizowane. *Nie wiem czego to dotyczyło, ale było to coś z bursztynem przeznaczone na nagrody, które były potem rozdawane. Pan Prezes poinformował mnie że są to rzeczy przeznaczone na nagrody dla ważnych gości. Ja nie widziałem osobiście tych materiałów. Widziałem Panią [...] w gabinecie Prezesa jak coś przyniosła. Przedmiotem umowy były jakieś materiały artystyczne, ale nie mam wiedzy na ten temat. Panią [...] pamiętam, bo była dyskusja czy mają to być umowy zlecenia czy umowy o dzieło, ponieważ nie przekazano mi konkretnie co ma być wynikiem tych umów (jakie ma być dzieło) przygotowałem umowy zlecenia.*

Prezes Zarządu IX kadencji, który zawarł powyższe umowy i potwierdził na rachunku ich wykonanie pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania

²⁷ Jak w przypisie nr 3.

²⁸ Zeznał Dyrektor Działu Sprzedaży i Marketingu, wyjaśnień Kierownika Działu Sprzedaży i Marketingu, Starszego specjalisty ds. marketingu, Starszego specjalisty ds. obsługi najemców.

²⁹ Umowy zawarto z tym samym zleceniobiorcą.

³⁰ Jak w przypisie nr 3.

przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

Potwierdzenie realizacji umów i wypłata wynagrodzenia, pomimo braku dowodów efektów umów było działaniem niegospodarnym. Do rachunków nie dołączono żadnych dokumentów mogących stanowić potwierdzenie czy i jakie materiały otrzymała Spółka w wyniku ich realizacji. Również umowy nie określały przygotowania jakiego rodzaju materiałów promocyjnych dotyczą. Umowy oraz rachunki, na których widnieje potwierdzenie wykonania umowy zostały podpisane przez Prezesa Zarządu IX kadencji.

Ponadto NIK wskazuje, że umowę dotyczącą przygotowania materiałów promocyjnych na Jesień w Ogrodzie 2023 zawarto 15 września 2023 r., tj. na dzień przed terminem tego wydarzenia, które odbywało się w dniach 16-17 września 2023 r., co także wskazuje, że powyższe umowy były pozorne.

(akta kontroli str. 2692-2724, 2732-2733, 2743-2745, 2753-2755, 4057-4076)

5. Spółka zawarła z trzema pracownikami, łącznie trzy umowy zlecenia, których zakres zlecenia dotyczył zadań określonych w zakresach obowiązków tych pracowników, co było niezgodne z art. 22 § 1¹ Kodeksu pracy stanowiącym, że zatrudnienie w warunkach określonych w umowie o pracę jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawieranej umowy.

Charakter czynności określony w umowach jako „obsługa rowerów blendujących” mieścił się w zakresach obowiązków pracowników związanych z udziałem w wydarzeniach promujących Spółkę.

Z wyjaśnień pracowników wynikało, że umowy zlecenia zostały zawarte w związku z uczestnictwem w wydarzeniu promującym Spółkę podczas odbywającego się w dniu 3 czerwca 2023 r. w Braniewie Jubileuszu spółki Elewarr.

W zakresach obowiązków pracowników, określono m.in. organizowanie imprez, w szczególności wystaw i targów ogrodniczych, pokazów i warsztatów florystycznych, reprezentację Spółki na targach i innych imprezach zewnętrznych, udział w realizacji działań związanych z organizacją imprez cyklicznych Spółki oraz w wydarzeniach o charakterze promocyjnym, koordynacja i realizacja działań związanych z organizacją imprez cyklicznych Spółki oraz z wydarzeniami o charakterze promocyjnym.

W związku z powyższym obsługa rowerów blendujących podczas Jubileuszu spółki Elewarr w Braniewie, wpisywała się w zakres obowiązków pracowniczych związanych z udziałem w wydarzeniach promujących Spółkę.

Prezes Zarządu IX kadencji, który zawarł powyższe umowy zlecenia i potwierdził na rachunku ich wykonanie, pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

(akta kontroli str. 2692-2711, 2725-2769, 3371-3378, 3424-3432, 4057-4069, 4070-4076, 4077-4084)

6. Spółka dokonała płatności wynagrodzeń w łącznej kwocie 6 000,00zł brutto z tytułu zawartych (5 czerwca 2023 r.) trzech umów zlecenia z pracownikami Spółki³¹, na podstawie rachunków, na których obie strony umów potwierdziły ich wykonanie, pomimo niedokonania przez nich (zleceniobiorców) czynności określonych w tych umowach, polegających na obsłudze rowerów blendujących w terminach wskazanych w tych umowach (od 5 do 30 czerwca 2023 r.). Powyższe było działaniem niegospodarnym.

W terminie od 5 do 30 czerwca 2023 r. Spółka nie organizowała i nie uczestniczyła w wydarzeniach promocyjnych organizowanych przez inne podmioty.

Z wyjaśnień pracowników wynikało, że praca była wykonywana jedynie w weekend w dniu 3 czerwca 2023 r. i polegała na zawieszeniu i rozstawieniu stoiska promującego Spółkę, obsłudze stoiska promacyjnego z ulotkami i gadżetami promującymi Spółkę oraz rowerów blendujących poprzez przygotowanie owoców i soków.

Z wyjaśnień Starszego specjalisty ds. marketingu wynikało, że praca miała być wykonana w weekend i przedmiotowa umowa była formą wynagrodzenia, nie w formie wypłaty nadgodzin a dodatkowego zlecenia.

Z zeznań Dyrektora Działu Sprzedaży i Marketingu wynikało, że udział w wydarzeniach poza terenem Spółki rozliczano na podstawie zestawienia czasu pracy. Za prace w sobotę i niedziele były oddawane dni wolne oraz rozliczane dodatkowe nadgodziny do odbioru przez pracowników. Rozliczaniem zajmowały się kadry.

Z zeznań Dyrektora Personalnego wynikało, że osoby zatrudnione na umowę o pracę za pracę w dni wolne od pracy otrzymywały dzień wolny.

Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła że pracownicy otrzymali za prace w dniu 3 czerwca 2023 r. dzień wolny.

Prezes Zarządu IX kadencji, który zawarł powyższe umowy i potwierdził na rachunku ich wykonanie pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

Dokonanie zapłaty wynagrodzeń z tytułu umów, które nie zostały zrealizowane w sposób z nich wynikający, stanowiło o dokonaniu wydatku za nieokreślone czynności o nieokreślonej wartości i jako takie było działaniem niegospodarnym.

Ponadto NIK wskazuje, że Spółka zawierała umowy zlecenia o podobnej treści z osobami fizycznymi na świadczenie usługi związanej z obsługą rowerów blendujących w których wysokość wynagrodzenia wynosiła 560,00 zł za dwa dni obsługi rowerów.

(akta kontroli str. 2663-2670, 2697-2711, 2725-2769, 3371-3378, 3424-3432, 4057-4084)

³¹ O których mowa w nieprawidłowości nr 5.

7. Spółka zawarła umowę zlecenia na zaprojektowanie aranżacji terenów zielonych, której efektów nie wykorzystano, co było działaniem niegospodarnym. Wydatkowanie środków finansowych na aranżację terenów zielonych powinno prowadzić do uzyskiwania wymiernych efektów podejmowanych działań w postaci realizacji zamierzenia, któremu miało służyć.

Na podstawie rachunku do umowy z 31 października 2023 r. Spółka dokonała wypłaty wynagrodzenia w wysokości 13 843,38 zł za przedmiotowy projekt aranżacji, której co najmniej do dnia zakończenia kontroli nie wykonano. Na rachunku potwierdzenia realizacji umowy dokonał Prezes Zarządu IX kadencji.

Z wyjaśnień Dyrektora ds. Eksploatacyjno-Technicznych odpowiedzialnego za realizację inwestycji i techniczne utrzymanie obiektów na terenie Spółki wynikało, że nie przedłożono mu przedmiotowej aranżacji do zaopiniowania i realizacji i nie został zapoznany z przedmiotowym dokumentem, nie sporządzono również kosztorysu związanego z realizacją przedmiotowej aranżacji a przedmiotowa aranżacja nie została zrealizowana.

Z wyjaśnień Członków Zarządu X kadencji wynikało, że realizacja przedmiotowej aranżacji nie jest planowana.

Dyrektor Personalny zeznał że umowę i rachunek potwierdzający jej realizację przygotował na polecenie Prezesa Zarządu IX kadencji, który pod rachunek przekazał oryginał lub kopię dokumentu.

Prezes Zarządu IX kadencji, który zawarł przedmiotową umowę oraz potwierdził jej realizację, pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

Przekazanie dokumentu aranżacji pod rachunek celem potwierdzenia realizacji umowy bez przekazania dokumentu oraz informacji o jego sporządzeniu do działu odpowiedzialnego za realizację inwestycji, oraz nie uwzględnienie działań inwestycyjnych związanych z realizacją przedmiotowej aranżacji w planie rzeczowo finansowym potwierdza, że dokonano zlecenia którego efektów nie wykorzystano.

(akta kontroli str. 2774-2809, 4057-4076)

8. Spółka zawarła bez zgody Rady Nadzorczej dwie umowy, w których nie określono maksymalnej wysokości wynagrodzenia co było niezgodne z § 28 ust. 2 pkt 7 Statutu Spółki w myśl, którego do kompetencji Rady Nadzorczej należy udzielanie Zarządowi zgody na zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana.

W umowie dotyczącej:

- doradztwa i przygotowania dokumentacji (zawartej 15 maja 2023 r.) w zakresie wniosku o przyznanie pomocy finansowej, dla pierwszego naboru dotyczącego centrów dystrybucyjno-przechowalniczych Spółka zobowiązała się do wypłaty wynagrodzenia w wysokości 34 397,80 zł

brutto za wykonanie usług określonych w § 1 ust. 2 lit. a), b), c) i d) umowy i 2% liczonych od kwoty netto wartości inwestycji (koszty całkowite zgłoszone do podmiotu finansującego w ramach wniosku, nie mniej niż 80 000,00 zł minus wszelkie kwoty wypłacone wcześniej i objęte niniejszą umową oraz umową odrębną na wykonanie biznesplanu;

- o świadczenie usług prawnych (zawartej 22 października 2024 r.), której przedmiotem było przygotowanie zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz reprezentowania w postępowaniu karnym wszczętym w oparciu o to zawiadomienie ustalono wynagrodzenie jako 8 000,00 zł netto za opracowanie zawiadomienia i 700 zł netto za udział w każdym terminie rozprawy lub w każdym przesłuchaniu w trakcie postępowania przygotowawczego, w którym udział Pełnomocnika będzie obowiązkowy lub konieczny zdaniem klienta.

Prezes Zarządu IX kadencji, który zawarł jedną spośród powyższych umów (z 15 maja 2023 r.), pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

W zakresie mowy o świadczenie usług prawnych Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła, że [...] maksymalna wysokość wynagrodzenia [...] jest określona i wynosi 700 zł netto [...] wynagrodzenie to nie ma charakteru otwartego, uzależnionego od nieokreślonych czynników lub uznaniowości stron. Przeciwnie umowa przewiduje konkretną stawkę jednostkową za wyraźnie określony typ czynności prawnej. [...] Z punktu widzenia treści statutu, kluczowe jest to czy umowa przewiduje możliwość nieskrępowanego wzrostu wynagrodzenia. [...] stawka została określona sztywno a wynagrodzenie zależy wyłącznie od liczby faktycznych, konkretnych czynności. Nie ma więc podstaw do twierdzenia, że umowa „nie przewiduje maksymalnej wysokości wynagrodzenia” – przeciwnie dla każdej jednostkowej usługi jest ona określona w sposób zamknięty. Zatem zawarcie takiej umowy nie wymaga zgody Rady Nadzorczej.

Zdaniem NIK:

- ustalenie w umowie z 15 maja 2023 r. wysokości wynagrodzenia do wartości inwestycji rozumianej jako „koszty całkowite operacji zgłoszone do [...] w ramach wniosku”, którego opracowania dotyczy umowa, stanowią zapis nie przewidujący jego maksymalnej wysokości. Na moment zawarcia umowy nie była i nie mogła być znana wartość kosztów całkowitych operacji zgłoszonej do podmiotu finansującego w ramach wniosku, skoro wniosek nie był jeszcze złożony. Równolegle zawarto umowę o stworzenie biznesplanu dla tej inwestycji co potwierdza że nie była znana wartość tej inwestycji a jedynie jej przewidywana wysokość, która mogła podlegać zmianom. [...] ³² Zgodnie z umową ww. wynagrodzenie to stanie się należne po wpływie pisemnej informacji o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. Na dzień 26 marca 2025 r. wniosek nie został rozpatrzony;

³² Jak w przypisie nr 3.

- na moment zawarcia umowy nie była znana ilość przesłuchań i rozpraw w których będzie uczestniczył Pełnomocnik, a tym samym strony nie ustaliły maksymalnej wysokości wynagrodzenia.

W ocenie NIK maksymalne wynagrodzenie powinno być ustalone poprzez wskazanie jego wartości lub określone w umowie w sposób umożliwiający jego wyliczenie tj. w przypadku wynagrodzenia określonego jednostkowo za daną czynność lub godzinę świadczenia usługi, należy określić maksymalną liczbę tych zdarzeń objętych umową.

Na podstawie ww. umów Spółka dokonała wypłaty wynagrodzenia w łącznej wysokości 44 237,80 zł brutto (36 000,00 zł netto)³³. Potencjalne wydatki jakie może ponieść Spółka na podstawie powyższych umów mogą wynieść łącznie co najmniej 212 427,22 zł netto.

(akta kontroli str. 134-211, 2820-2997, 4204-4223, 3286-3289, 3308-3309, 3316-3322, 3371-3378, 3424-3432, 4057-4069, 4204-4223)

OCENA CZĄSTKOWA

[...] ³⁴ Pomimo nie opracowania i nie wdrożenia zasad zlecenia i zakupu usług medialnych oraz zasad oceny efektów tych usług w większości przypadków uzyskano potwierdzenie umieszczenia reklam, w tym na nośniku wraz ze wskazaniem jego lokalizacji i wydruki z gazet. Dokonywano także oceny skuteczności działań medialnych. [...] ³⁵ Spośród objętych badaniem 66 umów związanych z promocją Spółki oraz na usługi doradcze i eksperckie, w przypadku 57 nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast w przypadku trzech, wydatki były niegospodarne, bowiem Spółka dokonała wypłaty wynagrodzenia wykonawcom, pomimo że nie otrzymała materiałów, które miały zostać przez nich opracowane (w przypadku dwóch umów) lub której efektów nie wykorzystała (w przypadku jednej umowy). Ponadto Spółka zawarła trzy umowy zlecenia z pracownikami, na zadania wpisujące się w ich zakresy obowiązków, czym naruszono przepisy Kodeksu pracy. Stwierdzono również wypłatę wynagrodzeń na podstawie rachunków, na których obie strony umów potwierdziły ich wykonanie, pomimo niedokonania przez zleceniobiorców czynności określonych w tych umowach, w terminach w nich wskazanych. Zawarto również dwie umowy na usługi doradztwa związanego z zarządzaniem i usługi prawne, pomimo braku wymaganej zgody Rady Nadzorczej.

OBSZAR

2. Wynagrodzenia członków zarządu Spółki i inne świadczenia im przysługujące.

Opis stanu faktycznego

Zarząd Spółki od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r. składał się z jednego członka (Prezesa Zarządu), a od 1 października 2024 r. z dwóch członków (Prezesa Zarządu i Członka Zarządu).

W okresie od 12 maja 2024 r. do 19 czerwca 2024 r. czynności odwołanego Prezesa Zarządu czasowo pełnił, na podstawie art. 383 § 1 Kodeksu spółek handlowych, oddelegowany przez Radę Nadzorczą członek tej Rady. Okres oddelegowania wynosił 38 dni, tj. był nie dłuższy niż trzy miesiące, zgodnie

³³ Kolejno – 28 000,00 zł netto (34 397,80 zł brutto) i 8 000,00 zł netto (9 840,00 zł brutto).

³⁴ Jak w przypisie nr 3.

³⁵ Jak w przypisie nr 3.

z powyższym przepisem. Oddelegowany członek Rady Nadzorczej został następnie powołany na Prezesa Zarządu X kadencji.

(akta kontroli str. 1032, 1062-1065, 1085)

Zasady kształtowania wynagrodzeń określono w uchwale nr 5 NWZ³⁶ obowiązującej od 28 grudnia 2016 r., zmienionej z dniem:

- 30 grudnia 2019 r.³⁷ w zakresie dodania, że w przypadku podstawy wymiaru³⁸ wynagrodzenia podstawowego (części stałej) należy uwzględnić powszechnie obowiązujące akty prawne o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej, jeżeli mają one wpływ na wysokość podstawy wymiaru,
- 1 lipca 2022 r.³⁹ w zakresie zmiany przedziału wysokości wynagrodzenia podstawowego na od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru (uprzednio było od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru).

Przedział wysokości wynagrodzenia podstawowego określony w uchwale nr 5 NWZ, zmieniony z dniem 1 lipca 2022 r., był zgodny z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Uchwały NWZ stanowiły wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy w zakresie uchwalenia zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego.

(akta kontroli str. 970-1001)

Na podstawie § 2 ust. 3 uchwały nr 5 NWZ, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, w drodze podjętych uchwał⁴⁰ Rada Nadzorcza

³⁶ Uchwała nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki pod firmą: Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki.

³⁷ Uchwała nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze Spółka Akcyjna z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie zmiany Uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki.

³⁸ Zgodnie z art. 1 ust. 3 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach – wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

³⁹ Uchwała nr 18 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. z siedzibą w Gdańsku z dnia 1 lipca 2022 roku w sprawie zmiany Uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki.

⁴⁰ Uchwała nr 47/XVII/2020 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjęta w dniu 5 września 2020 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzenia Prezesa Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz ustalenia tekstu umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, zmieniona uchwałą nr 20/XVIII/2022 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjętą w dniu 20 lipca 2022 roku w trybie bezpośredniego porozumiewania się na odległość w sprawie: zasad kształtowania wynagrodzenia Prezesa Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz ustalenia tekstu Aneksu Nr 1 do Umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania i uchwałą nr 25/XVIII/2022 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjętą w dniu 2 grudnia 2022 roku w sprawie: zmiany umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, uchwała nr 26/XIX/2024 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjęta w dniu 24 lipca 2024 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzenia Prezesa Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz ustalenia tekstu umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania i uchwałą nr 38/XIX/2024 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjętą w dniu 29 sierpnia 2024 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzenia członka Zarządu Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz ustalenia tekstu umowy o świadczenie usług

określiła kwotowo miesięczne wynagrodzenie podstawowe poszczególnych członków Zarządu. W latach 2023-2025 dla Prezesa Zarządu IX i X kadencji określono je w kwocie po 22 018,00 zł miesięcznie, a dla Członka Zarządu X kadencji⁴¹ – 17 615,00 zł miesięcznie, co stanowiło odpowiednio pięciokrotność i czterokrotność podstawy wymiaru (określonej z uwzględnieniem przepisów ustaw o budżetach zamrażających podstawę na poziomie ustalonym w IV kwartale 2016 r.).

(akta kontroli str. 1002-1020, 1033-1035, 1066-1070, 1086-1089)

Wynagrodzenie członka Rady Nadzorczej czasowo wykonującego czynności członka zarządu ustalono w uchwale Rady Nadzorczej⁴² w wysokości 22 018,00 zł, tj. odpowiadającej wysokości dotychczasowego wynagrodzenia Prezesa IX kadencji, z zastrzeżeniem że wynagrodzenie za niepełny miesiąc pełnienia czynności należne będzie w wysokości proporcjonalnej do liczby pełnienia czynności w danym miesiącu.

(akta kontroli str. 1063)

Zgodnie z powyższymi uchwałami Spółka wypłaciła członkom zarządu w kontrolowanym okresie wynagrodzenie podstawowe w łącznych kwotach brutto:

- Prezesowi Zarządu IX kadencji – w 2023 r. – 264 216,00 zł (217 652,84 zł netto) oraz w 2024 r. – 96 585,12 zł (64 723,45 zł netto),
- Prezesowi Zarządu X kadencji – w 2024 r. – 154 126,00 zł (113 646,35 zł netto) oraz w 2025 r. – 44 036,00 zł (29 958,55 zł netto),
- Członkowi Zarządu X kadencji – w 2024 r. – 52 845,00 zł (36 401,40 zł netto) oraz w 2025 r. – 35 230,00 zł (24 323,66 zł netto).

Powołanie z 1 października 2024 r. Członka Zarządu X kadencji spowodowało wzrost miesięcznych kosztów wynagrodzeń Zarządu brutto z kwoty 22 018,00 zł do kwoty 39 633,00 zł, tj. o 80,0%.

Przewodnicząca Rady Nadzorczej wskazała, iż *po analizie sposobu i efektywności zarządzania Spółką przez jednoosobowy Zarząd poprzedniej kadencji, mając na uwadze stojące przed Spółką wyzwania, w tym w szczególności wyzwania inwestycyjne, Rada Nadzorcza uznała, że optymalnym rozwiązaniem jest ustalenie w Spółce dwuosobowego składu Zarządu.*

Dotychczas odpowiadająca za samodzielne kierowanie Spółką Prezes Zarządu wyjaśniła, że *podczas pełnienia przez nią powyższej funkcji, a także w okresie poprzedzającym jako członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia obowiązków na tym stanowisku, nie podejmowała działań mających zwiększenie liczby członków oraz nie zgłaszała konieczności powołania więcej niż jednego członka organu zarządzającego Spółką.*

w zakresie zarządzania, do których załączniki stanowiły umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania z poszczególnymi członkami Zarządu Spółki (dalej: „uchwały Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń”).

⁴¹ Dalej: „Członek Zarządu”.

⁴² Uchwała nr 5/XIX/2024 Rady Nadzorczej Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. w Gdańsku podjęta w dniu 12 maja 2024 roku w sprawie delegowania członka Rady Nadzorczej do pełnienia czynności członka Zarządu.

Podstawą działania poszczególnych członków zarządu były zawierane z tymi osobami umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania⁴³. Zawarta z Członkiem Zarządu X kadencji umowa wskazywała otwarty katalog jego zadań, w tym prowadzenie spraw i reprezentowanie Spółki oraz realizację wyznaczonych Celów Zarządczych, przy czym nie precyzowała powierzonych obszarów działalności Spółki, przypisanych do pełnionej funkcji, których osobiste zarządzanie wynikało z § 2 ust. 3 pkt 3 ww. umowy.

Ponadto z wyjaśnień Przewodniczącej Rady Nadzorczej wynika, iż z uwagi na krótki okres pełnienia funkcji przez Członka Zarządu w roku jego powołania (od 1 października 2024 r.), Rada Nadzorcza nie ustalała dla niego celów na 2024 r.

Członek Zarządu X kadencji wyjaśnił, iż prowadził szereg spraw Spółki, w tym w szczególności w zakresie: najmu budowanego obiektu magazynowego oraz wyboru wykonawcy tej inwestycji i negocjacji z instytucjami finansowymi w zakresie jej finansowania, negocjacji z potencjalnymi najemcami powierzchni handlowych, magazynowych, placów i parkingów, inwestycji obejmującej montaż instalacji fotowoltaicznej na obiektach Spółki, negocjacji dotyczących programu komputerowego do obsługi bramy wjazdowej, uczestnictwa w procesie rekrutacji nowych pracowników Spółki, m. in. na stanowisko głównej księgowej.

Uchwałą z 28 stycznia 2025 r. Zarząd przyjął Regulamin Organizacyjny Spółki, przewidujący zakres obszarów nadzorowanych przez poszczególnych członków Zarządu. Ww. regulamin został zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej z 30 stycznia 2025 r. i wejdzie w życie 1 maja 2025 r.

(akta kontroli str. 1036-1051, 1071-1084, 1090-1103, 1110, 1115, 1121-1133, 1137, 1151, 1152, 1157-1220, 1242)

Z treści umów o zarządzaniu, zawartych z poszczególnymi członkami Zarządu, zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz z § 3 ust. 1 uchwały nr 5 NWZ wynikało, że wysokość wynagrodzenia uzupełniającego uzależniono od poziomu realizacji Celów Zarządczych i nie mogła przekroczyć 50% wynagrodzenia podstawowego w poprzednim roku obrotowym, dla którego dokonywane było obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia uzupełniającego. Zgodnie z Uchwałą nr 5 NWZ Cele Zarządcze miały stanowić w szczególności o restrukturyzacji spółki lub wzroście wartości spółki, poprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych (§ 3 ust. 2), a do ich szczegółowego ustalenia, w tym określenia Wąg dla tych celów oraz kryteriów i rozliczania upoważniono Radę Nadzorczą (§ 3 ust. 3 i 5).

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z § 3 ust. 3 i ust. 5, Rada Nadzorcza uchwałami z 31 marca 2023 r. oraz z 16 sierpnia 2024 r. ustaliła, odpowiednio na rok 2023 i rok 2024, szczegółowe Cele Zarządcze, określiła ich wagi oraz kryteria (wskaźniki) ich realizacji i rozliczenia.

(akta kontroli str. 1283-1286, 1299-1302)

⁴³ Umowa o świadczenie usług w zakresie zarządzania zawarta w dniu 1 października 2020 r., zmieniona aneksem nr 1 zawartym 22 lipca 2022 r. i aneksem nr 2 z 2 grudnia 2022 r., umowa o świadczenie usług zawarta w Gdańsku 26 lipca 2024 r. i umowa o świadczenie usług zarządzania zawarta w Gdańsku dnia 13 września 2024 r., (dalej: „umowa o zarządzaniu”).

Za 2023 r. nie wypłacono wynagrodzenia uzupełniającego Prezesowi Zarządu IX kadencji, ponieważ Walne Zgromadzenie Spółki uchwałą nr 8 z 27 czerwca 2024 r. nie udzieliło mu absolutorium z wykonywania obowiązków, z powodu [...] ⁴⁴. W związku z powyższym Rada Nadzorcza nie dokonała oceny realizacji Celów Zarządczych Spółki za 2023 r.

(akta kontroli str. 1287-1290, 1297, 1298)

W 2023 r. Rada Nadzorcza dokonała oceny realizacji Celów Zarządczych w roku 2021 i w roku 2022, uprzednio ustalonych przez siebie uchwałami odpowiednio 30 marca 2021 r. i 27 maja 2022 r. Rada Nadzorcza zapoznała się ze sprawozdaniami Zarządu Spółki sporządzonymi 15 lipca 2022 r. (za 2021 r.) i 14 czerwca 2023 r. (za 2022 r.), a następnie uchwałami z 14 września 2023 r. oraz z 30 września 2023 r. stwierdziła, że Cele Zarządcze za rok 2021 zostały wykonane w 45%, a za rok 2022 zostały zrealizowane w całości oceniając, iż wskazane w sprawozdaniach zadania spoczywające na zarządzie w takiej części zostały zrealizowane. Wskutek stwierdzenia stopnia realizacji Celów Zarządczych w latach 2021-2022, Prezesowi Zarządu IX kadencji ustalono i wypłacono wynagrodzenia uzupełniające za te okresy odpowiednio w kwotach brutto: 47 803,50 zł (35 883,34 zł netto) oraz 119 459,85 zł (81 099,60 zł netto), czyli zgodnie z umową o zarządzaniu. Cele Zarządcze za 2021 r. oraz za 2022 r. zbadane zostały w 2023 r. zgodnie z § 3 ust. 2 i § 1 ust. 2 uchwały Rady Nadzorczej odpowiednio z 30 marca 2021 r. oraz 27 maja 2022 r., zgodnie z którym Rada Nadzorcza podjęła uchwały w sprawie oceny wykonania celów zarządczych w roku obrotowym i ustalenia kwoty wynagrodzenia zmiennego przysługującego za ten rok obrotowy po terminowym złożeniu sprawozdań w tym zakresie, po uprzednim zatwierdzeniu przez organ nadzorczy sprawozdań finansowych odpowiednio za lata 2021-2022.

(akta kontroli str. 1057, 1248-1282)

W uchwale nr 5 NWZ, uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń Prezesa Zarządu IX kadencji, Prezesa Zarządu X kadencji i członka zarządu X kadencji, w tym w umowach o zarządzaniu stanowiących załączniki do powyższych uchwał Rady Nadzorczej, w warunkach dotyczących wypłaty odprawy nie zastrzeżono, że należna będzie ona w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o zarządzaniu tylko przez Spółkę, o czym mowa w art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 975, 1050, 1083-1084, 1102)

Prezesowi Zarządu IX kadencji wypłacono odprawę w wysokości 22 018,00 zł (15 259,50 zł netto), tj. jednokrotność miesięcznego wynagrodzenia, określonej w § 13 umowy o zarządzaniu. Niemniej jednak Rada Nadzorcza nie zabezpieczyła interesów Spółki w zakresie wypłaty tej odprawy, ponieważ odwołała Prezesa Zarządu IX kadencji bez podania przyczyn, podczas gdy w jej ocenie m.in. [...] ⁴⁵, a § 13 ust. 1 umowy o zarządzaniu przewidywał wypłatę odprawy tylko w przypadku rozwiązania umowy o zarządzaniu z innych przyczyn niż naruszenie

⁴⁴ Jak w przypisie nr 3.

⁴⁵ Jak w przypisie nr 3.

podstawowych obowiązków (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1152, 1159, 1195, 1197)

Z § 5 ust. 1 uchwały nr 5 NWZ wynika, że Rada Nadzorcza określi w umowie o zarządzaniu zakres i zasady udostępniania członkom Zarządu urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania funkcji, a także limity albo sposób ich określania dotyczące kosztów, jakie Spółka ponosi w związku z udostępnianiem i wykorzystywaniem urządzeń i zasobów przez członka Zarządu do celów służbowych.

Zgodnie z powyższym w umowach o zarządzaniu Rada Nadzorcza określiła, że członkom zarządu udostępnia się w szczególności pozostawione do jego dyspozycji pomieszczenie biurowe wraz z wyposażeniem, samochód, telefon komórkowy oraz komputer przenośny wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem. Ustalono także maksymalne miesięczne limity ponoszonych przez Spółkę kosztów zużycia paliwa do samochodów służbowych użytkowanych przez członków Zarządu (5000,00 zł) oraz na rozmowy i internet mobilny dla telefonów komórkowych (w przypadku Prezesa Zarządu IX kadencji – 200,00 zł, w przypadku członków Zarządu X kadencji – 250,00 zł).

Łączne wydatki związane z ponoszeniem przez Spółkę miesięcznych limitów kosztów zakupu paliwa wyniosły w: 2023 r. – 20 480,34 zł 2024 r. – 23 906,73 zł oraz 2025 r. – 6 797,27 zł. W przypadku: Prezesa Zarządu IX kadencji ww. koszty miesięczne mieściły się w przedziale od 866,05 zł do 3 153,60 zł, Prezesa Zarządu X kadencji – od 829,33 zł do 1 751,05 zł, Członka Zarządu X kadencji – od 1 369,76 zł do 2 145,75 zł, a zatem nie przekraczały limitów ustalonych uprzednio zawartymi umowami.

Łączne wydatki związane z ponoszeniem przez Spółkę miesięcznych limitów kosztów zakupu rozmów telefonicznych i internetu mobilnego, które wyniosły 3 591,67 zł, w tym w przypadku: Prezesa IX kadencji – 570,72 zł (2023 r. – 428,04 zł, 2024 r. – 142,68 zł), Prezesa X kadencji – 1 681,41 zł (2024 r. – 1 189,41 zł, 2025 r. – 492,00 zł), Członka Zarządu X kadencji – 1 339,54 zł (2024 r. – 847,54 zł, 2025 r. – 492,00 zł), nie przekraczając ustalonych limitów.

(akta kontroli str. 974, 1039, 1040, 1052, 1054, 1067, 1303-1457)

W badanym okresie Prezes Zarządu IX kadencji i Członek Zarządu X kadencji brali udział w szkoleniach, które zostały sfinansowane ze środków Spółki. Ponoszenie lub refinansowanie kosztów indywidulanego szkolenia członka Zarządu związanego z przedmiotem umowy i obowiązkami umownymi do wysokości 5000,00 zł netto w roku kalendarzowym obowiązywania umowy, o ile Rada Nadzorcza wyrazi zgodę na poniesienie lub refinansowanie kosztów uregulowano w uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń, w tym umowach o zarządzaniu.

Uprawnienie do określenia takiego świadczenia przez Radę Nadzorczą w umowach o zarządzaniu nie zostało uregulowane w uchwale nr 5 NWZ. Brak takiego unormowania pociągał za sobą skutek w postaci niemożności jego ustalania w ww. uchwałach Rady Nadzorczej, w tym w umowach tych świadczeń,

bowiem nie miało to podstawy prawnej (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

W 2023 r. i w 2025 r. członkowie Zarządu Spółki nie podejmowali szkoleń finansowanych lub dofinansowywanych ze środków Spółki. W 2024 r. dwukrotnie refinansowano koszty indywidualnego szkolenia członków Zarządów, na rzecz:

- Prezesa Zarządu IX kadencji – w formie kursu: „Bezpieczeństwo własne i odpowiedzialność wspólna” o wartości 1845,00 zł brutto (1500,00 zł netto),
- Członka Zarządu X kadencji – w formie studiów podyplomowych: „MBA Dyplomacja” I semestr o wartości 4500,00 zł (usługa zwolniona z podatku VAT).

Powyższe wydatki nie przekraczały limitów ustalonych uprzednio zawartymi umowami.

Szkolenie Członka Zarządu zostało zrealizowane za zgodą Rady Nadzorczej wyrażonej w uchwale nr 43/XIX/2024 z 8 listopada 2024 r., natomiast w przypadku Prezesa Zarządu IX kadencji takiej zgody nie było. Wobec powyższego korzystanie z tego świadczenia przez Prezesa Zarządu IX kadencji było nieprawidłowe, realizowane bez zgody organu nadzorującego Spółki (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1458, 1459, 1460, 1461, 1463-1470)

W uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń, w tym w umowach o zarządzaniu:

- przyznano członkom Zarządu IX i X kadencji prawo do przerwy w wykonywaniu usług nie powodującej obniżenia wynagrodzenia,
- określono zobowiązanie Spółki do zwrotu wydatków poniesionych przez Zarządzającego a niezbędnych do należytego świadczenia usług w standardzie stosownym do wykonywanej Funkcji, po ich należyтым udokumentowaniu, uzasadnieniu ich poniesienia, w tym wykazaniu związku i niezbędności do należytego świadczenia usług,

pomimo braku uprawnienia do przyznania takiego świadczenia wynikającego z uchwały nr 5 NWZ (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 965-1011, 1032-1103)

Prezes Zarządu X kadencji dokonywała płatności służbową kartą płatniczą za noclegi w mieście będącym siedzibą Spółki, podczas gdy z umowy o zarządzaniu wynikało, że przysługiwał jej zwrot poniesionych wydatków a niezbędnych do należytego wykonywania świadczenia usług w standardzie stosownym do wykonywanej funkcji, po ich należyтым udokumentowaniu, uzasadnieniu ich poniesienia, w tym wykazaniu związku i niezbędności do należytego świadczenia usług (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1032-1103)

W badanym okresie, od stycznia 2023 r. do maja 2024 r., Prezes Zarządu IX kadencji korzystał z dodatkowego świadczenia niematerialnego finansowanego ze środków Spółki (1892,40 zł) w postaci pakietu medycznego, pomimo braku regulacji w tym zakresie w uchwale nr 5 NWZ, w uchwale Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń oraz w umowie o zarządzaniu

stanowiącej załącznik do tej uchwały (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 1161-1194, 1225-1128)

Przeprowadzone w okresie objętym kontrolą audyty nie obejmowały swoim zakresem prawidłowości naliczenia i wypłacenia wynagrodzeń członkom Zarządów IX i X kadencji i innych przysługujących im świadczeń.

(akta kontroli str. 3016-3042, 3323-3367, 3433-3633)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W uchwale nr 5 NWZ, uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń Prezesa Zarządu IX kadencji, Prezesa Zarządu X kadencji i członka Zarządu X kadencji, w tym w umowach o zarządzaniu stanowiących załączniki do powyższych uchwał Rady Nadzorczej, w warunkach dotyczących wypłaty odprawy nie zastrzeżono, zgodnie z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, że należna będzie ona w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy tylko przez Spółkę.

W § 5 ust. 6 uchwały nr 5 NWZ określono, że odprawa mogła być przyznana w razie rozwiązania umowy z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków, pod warunkiem pełnienia funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy, przy czym nie przysługiwała w przypadku rozwiązania umowy za porozumieniem stron i wypowiedzenia umowy przez Spółkę: z zachowaniem trzymiesięcznego wynagrodzenia oraz ze skutkiem natychmiastowym w przypadku istotnego naruszenia postanowień umowy.

W umowach o zarządzaniu określono, że odprawa przysługuje w związku z zaprzestaniem pełnienia funkcji z jakichkolwiek przyczyn innych niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy, w wysokości jednokrotności wynagrodzenia stałego⁴⁶ pod warunkiem pełnienia funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy, przy czym zastrzeżono, iż nie przysługuje w przypadku: 1. Wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany umowy wskutek zmiany funkcji pełnionej w Zarządzie, 2. Wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany umowy wskutek powołania na kolejną kadencję Zarządu, 3. Objęcia funkcji członka Zarządu w spółce w ramach grupy kapitałowej oraz 4. Rezygnacji z pełnienia funkcji.

Minister Aktywów Państwowych (podmiot wykonujący prawa głosu Skarbu Państwa z posiadanego większościowego pakietu akcji w Spółce) wyjaśnił, że decyzję o powzięciu (głosowaniu ZA) uchwały NWZ z dnia 28 grudnia 2016 r. w danym brzmieniu powziął ówczesny podmiot wykonujący prawa głosu z posiadanego pakietu akcji w Spółce, [...] zasady opisane w uchwale NWZ ostatecznie konkretyzują się poprzez zapisy w umowach o świadczenie usług w zakresie zarządzania tworzonych i zawieranych przez Radę Nadzorczą Spółki. Przedmiotowa uchwała NWZ pomimo braku wyraźnego ogólnego zastrzeżenia

⁴⁶ W przypadku Prezesa Zarządu IX kadencji i Prezesa Zarządu X kadencji wynosiło 22 018,00 zł, a członek Zarządu X kadencji 17 615,00 zł.

dotyczącego przysługiwania odprawy w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka zarządu przez spółkę, dostatecznie reguluje kwestie odprawy w przypadku rozwiązania umowy za porozumieniem stron oraz rozwiązania umowy w okresie wypowiedzenia. Zapis §6 ust. 2 i 4 w zw. z ust. 7 oraz ust. 3 uchwały NWZ stanowi wyraz dbałości o interes zarówno Spółki jak i jej akcjonariuszy, w tym Skarbu Państwa.

Przewodnicząca Rady Nadzorczej (organu, który podjął uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzeń) wyjaśniła, iż zgodnie z zapisem § 6 ust. 7 uchwały nr 5 WZ z 28.12.2016 roku, że „w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania członka organu zarządzającego przez Spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego może być przyznana odprawa”, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia⁴⁷, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy. Odprawa nie przysługuje w przypadku rezygnacji z pełnienia funkcji przez Zarządzających, a więc w grę wchodzi tylko rozwiązanie umowy przez Spółkę (np. wskutek odwołania), z innych przyczyn niż naruszenie przez Zarządzających podstawowych obowiązków wynikających z umowy.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 46 ust. 2 pkt 3 Statutu Spółki uchwały Walnego Zgromadzenia wymaga ustalenie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń dla członków Zarządu na podstawie ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Tym samym, o ile co do zasady możliwe jest wprowadzenie zapisów ogólnych w uchwałach Walnego Zgromadzenia w celu ich doprecyzowania przez Radę Nadzorczą o tyle w tym wypadku nie mamy odczynienia z taką sytuacją. Uchwała nr 5 NWZ zawiera bowiem szczegółowe uregulowanie ukształtowane z naruszeniem ww. ustawy, które to zostało następnie powielone również przez Radę Nadzorczą. W ocenie NIK uregulowania zawarte w przywołanych uchwałach, w tym zastrzeżenie, że odprawa nie przysługuje w przypadku rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu, nie realizowały w pełni dyspozycji art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Złożenie rezygnacji, stosownie m.in. do § 6 ust. 1 uchwały NR 5 NWZ oraz § 12 ust. 1⁴⁸ lub § 13 ust. 1⁴⁹ w umowach o zarządzaniu stanowiących załączniki do uchwał Rady Nadzorczej, stanowi podstawę wygaśnięcia mandatu, co skutkuje rozwiązaniem umowy o zarządzanie z ostatnim dniem pełnienia funkcji bez okresu wypowiedzenia i bez konieczności podejmowania dodatkowych czynności. Uregulowania te nie wykluczają zatem przyznania odprawy w przypadkach dokonania wypowiedzenia umowy przez zarządzającego. Co istotne, możliwość dokonania takiego wypowiedzenia umowy o zarządzanie wynika natomiast

⁴⁷ Zgodnie z uchwałą nr 5 NWZ wynagrodzenie stałe dla Członków Zarządu (Prezesa Zarządu i Członka Zarządu) może wynieść do pięciokrotności podstawy wymiaru. Zatem trzykrotność części stałej wynagrodzenia Członków Zarządu może wynieść do po 66 054,00 zł (dla Prezesa Zarządu i Członka Zarządu).

⁴⁸ W przypadku umowy Prezesa Zarządu IX kadencji.

⁴⁹ W przypadku umów członków Zarządu X kadencji.

z § 12 ust 4 pkt 4 oraz ust. 5⁵⁰ i z § 13 ust. 4 pkt 4 oraz ust. 5⁵¹ umów o zarządzaniu.

(akta kontroli str. 965-1001, 1032-1103, 1140-1141, 1145-1147, 4292-4293, 4298-4301)

2. Rada Nadzorcza nie zabezpieczyła interesów Spółki w zakresie wypłaty odprawy Prezesowi Zarządu IX kadencji (22 018,00 zł), ponieważ odwołała go bez podania przyczyn, pomimo że w jej ocenie m.in. [...] ⁵², a § 13 ust. 1 umowy o zarządzaniu przewidywał wypłatę odprawy tylko w przypadku rozwiązania umowy o zarządzaniu z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków.

Rada Nadzorcza w uchwale podjętej 12 maja 2024 r. odwołała Prezesa Zarządu IX kadencji z funkcji bez podania przyczyn, pomimo że w uchwale podjętej 10 czerwca 2024 r., tj. nie cały miesiąc później wniosła do Walnego Zgromadzenia Spółki o nieudzielenie mu absolutorium z wykonywania obowiązków Prezesa Zarządu Spółki w roku obrotowym 2023 z powodów wskazanych w uzasadnieniu, w tym ponieważ m.in. w ocenie Rady Nadzorczej Zarząd [...] ⁵³

Zgodnie z § 13 ust. 1 umowy o zarządzaniu w razie rozwiązania albo wypowiedzenia Umowy w związku z zaprzestaniem pełnienia Funkcji z jakichkolwiek przyczyn innych niż naruszenie przez Zarządzającego podstawowych obowiązków wynikających z Umowy, Zarządzającemu przysługuje odprawa. Zgodnie z § 2 ust. 1 powyższej umowy zarządzający zobowiązuje się do świadczenia usług z najwyższą starannością, sumiennością i profesjonalizmem wymaganym w powszechnie przyjętych standardach zarządzania, z zachowaniem lojalności wobec Spółki i dbałości o materialne i niematerialne interesy Spółki, przy przyjęciu zasady podejmowania ryzyka uzasadnionego gospodarczo i z uwzględnieniem ryzyka uzasadnionego z punktu widzenia realizowanych przez Spółkę zadań; w sposób zgodny z interesem Spółki i prowadzący do jej rozwoju, w szczególności poprzez osiągnięcie celów postawionych Spółce, w tym planowanych wyników gospodarczych i zamierzonej pozycji na rynku, wzrostu wartości jej aktywów, a także kreowanie pozytywnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku Spółki.

Z wyjaśnień Przewodniczącej Rady Nadzorczej (organu odpowiedzialnego za powoływanie i odwoływanie członków zarządu) wynika, że:

- [...] ⁵⁴,
- Rada Nadzorcza w składzie, który podjął uchwałę w sprawie odwołania została przez Walne Zgromadzenie 8 maja 2024 r. Jej pierwsze posiedzenie, na którym również podjęta została ww. uchwała odbyło się cztery dni później (12 maja 2024 r.). Wraz z zaproszeniem na spotkanie

⁵⁰ W przypadku umowy Prezesa Zarządu IX kadencji.

⁵¹ W przypadku umów członków Zarządu X kadencji.

⁵² Jak w przypisie n 3.

⁵³ Jak w przypisie nr 3.

⁵⁴ Jak w przypisie nr 3.

Rady Nadzorczej XIX kadencji przekazane zostały niezbędne dokumenty [...] ⁵⁵;

- we wskazanym wyżej krótkim czasie od chwili powołania Rady Nadzorczej oraz odwołania dokonanie przez członków Rady Nadzorczej własnej merytorycznej oceny umożliwiającej sformułowanie bardzo poważnego zarzutu jakim jest „naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy” nie było możliwe;
- zaznaczyć należy, że w chwili podejmowania przez Radę Nadzorczą uchwały w sprawie odwołania nie upłynął jeszcze wyznaczony Prezesowi Zarządu IX kadencji termin do przedstawienia swojego stanowiska w sprawie. [...] ⁵⁶
- uchwała Rady Nadzorczej odnosząca się do absolutorium podjęta została blisko miesiąc później, po dokonaniu pełnej analizy sprawy;
- Rada Nadzorcza w związku z odwołaniem Prezesa Zarządu IX kadencji w trybie zwykłym, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, nie podejmowała działań w celu niewypłacenia mu odprawy lub jej zwrotu [...] ⁵⁷.

Zdaniem NIK powyższe wyjaśnienia nie mogą usprawiedliwiać wskazanej nieprawidłowości. Podjęta przez Radę Nadzorczą decyzja, a w konsekwencji uchwała o odwołaniu z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu IX kadencji wobec danych i informacji wynikających [...] ⁵⁸, bez *pełnej analizy sprawy* skutkowały, bowiem wypłaceniem odprawy Prezesowi Zarządu IX kadencji, pomimo że uznano, iż [...] ⁵⁹ (czemu dano wyraz w braku udzielenia absolutorium), co stanowiło o naruszeniu podstawowych obowiązków będącym podstawą do niewypłacenia odprawy. W związku z powyższym, zasadne było podjęcie działań zapewniających skorzystanie przez Radę Nadzorczą z uprawnień dotyczących rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o zarządzaniu niepowodujących wypłaty odprawy mając na względzie ochronę interesów majątkowych Spółki.

(akta kontroli str. 965-1001, 1032-1057, 1152, 1159, 1195, 1197, 1140-1141, 1579-1585, 1595-1597, 4290)

3. W uchwałach Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń, w tym w umowach o zarządzaniu zawarto przepisy o świadczeniach dodatkowych dla członków Zarządu, pomimo braku podstawy prawnej do określenia tego typu świadczeń wynikającego z uchwały nr 5 NWZ:
 - w § 3 ust. 4 uchwał Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń oraz w § 4 ust. 4 umów o zarządzaniu Prezesa Zarządu IX kadencji, Prezesa Zarządu X kadencji i członka zarządu X kadencji określono, że Spółka będzie ponosić lub refinansować koszty indywidualnego szkolenia Zarządzającego związane z przedmiotem Umowy i obowiązkami umownymi Zarządzającego do wysokości netto 5000,00 zł w roku kalendarzowym obowiązywania Umowy, o ile Rada

⁵⁵ Jak w przypisie nr 3

⁵⁶ Jak w przypisie nr 3.

⁵⁷ Jak w przypisie nr 3

⁵⁸ Jak w przypisie nr 3.

⁵⁹ Jak w przypisie nr 3.

Nadzorcza wyrazi zgodę na poniesienie lub refinansowanie kosztów takiego szkolenia;

- w § 3 ust. 4 umów o zarządzaniu Prezesa Zarządu IX kadencji, Prezesa Zarządu X kadencji i członka zarządu X kadencji określono m.in., że Zarządzającemu przysługuje prawo do przerwy w wykonywaniu Usług - na podstawie decyzji własnej Zarządzającego, w tym wskutek choroby, nie powodującej obniżenia wynagrodzenia Zarządzającego, w wymiarze nieprzekraczającym 24 dni kalendarzowych w danym roku obrotowym;
- w § 6 ust. 2 pkt 6 umów o zarządzaniu Prezesa Zarządu IX kadencji, Prezesa Zarządu X kadencji i członka zarządu X kadencji określono, że do obowiązków Spółki należy zwrot wydatków poniesionych przez Zarządzającego a niezbędnych do należytego świadczenia usług w standardzie stosownym do wykonywanej Funkcji, po ich należytych udokumentowaniu, uzasadnieniu ich poniesienia, w tym wykazaniu związku i niezbędności do należytego świadczenia usług,

co było niezgodne z art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz § 46 ust. 2 pkt 3 Statutu Spółki w związku z § 28 ust. 3 pkt 4 tego Statutu.

Zgodnie z § 28 ust. 3 pkt 4 Statutu Spółki do kompetencji Rady Nadzorczej należy ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu z zastrzeżeniem zasad przyjętych w uchwale Walnego Zgromadzenia, natomiast zgodnie z § 46 ust. 2 pkt 3 ww. Statutu uchwały Walnego Zgromadzenia wymaga ustalenia zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń dla członków Zarządu na podstawie ww. ustawy.

Z wyjaśnień Przewodniczącej Rady Nadzorczej (będącej organem, który podjął ww. uchwały) wynika, że ustawa o wynagrodzeniach w spółkach reguluje sposób wykonania uprawnień z akcji przysługujących m.in. Skarbowi Państwa – w zakresie kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i organów nadzorczych, a także wybranych postanowień umów zawieranych z członkami organów zarządzających. (...) W zakresie postanowień umów niewymienionych w ustawie kompetencje nie zostały delegowane do walnych zgromadzeń. Pozostają w zakresie kompetencji innych statutowych organów spółek, w tym rad nadzorczych. Z wyjaśnień Przewodniczącej Rady Nadzorczej wynika nadto, że prawo do przerwy w świadczeniu usług nie mieściło się w żadnym przepisie ustawy o wynagrodzeniach w spółkach dotyczącym postanowień, co do których kompetencje przekazane zostały Walnemu Zgromadzeniu.

NIK nie kwestionuje, że Spółka ma swobodę w odniesieniu do określania praw i obowiązków członka organu zarządzającego w uchwale w sprawie kształtowania wynagrodzeń, niemniej jednak w Spółce powinno mieć to miejsce w granicach zasad przyjętych w uchwale nr 5 NWZ. Zgodnie bowiem z § 28 ust. 3 pkt 4 Statutu Spółki do kompetencji Rady Nadzorczej należy ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu z zastrzeżeniem zasad przyjętych w uchwale Walnego Zgromadzenia, natomiast zgodnie z § 46 ust. 2 pkt 3 ww. Statutu uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają ustalenia zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń dla członków Zarządu na podstawie ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą Spółka sfinansowała lub dofinansowała koszty szkoleń członków Zarządu w łącznej kwocie 6 345,00 zł brutto (6000,00 zł netto).

Z wyjaśnień Prezes Zarządu X kadencji wynika, że skorzystała z 16 dni przerwy od świadczenia usług. Z wyjaśnień członka Zarządu X kadencji wynika, że skorzystał z pięciu dni takiej przerwy. Za powyższe dni szacunkowe wynagrodzenie członków Zarządu wyniosło 14 509,68 zł (kolejno 11 364,13 zł, 3145,55 zł)⁶⁰. Prezes Zarządu IX kadencji, pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań. Z wyjaśnień Prezes Zarządu X kadencji wynika, że Prezes Zarządu IX kadencji przebywał na zwolnieniu w grudniu 2023 r.⁶¹

Z wyjaśnień Przewodniczącej Rady Nadzorczej wynika, że *Rada Nadzorcza nie posiada oddzielnej dokumentacji w zakresie korzystania przez członków Zarządu z przerw w świadczeniu usług w latach 2023-2025. Dokumentami stwierdzającymi [...] są rachunki składane przez członków Zarządu bezpośrednio Spółce.*

Prezesowi Zarządu IX kadencji w 2023 r. Spółka zwróciła wydatki w łącznej kwocie 9 683,10 zł, a w 2024 r. – 445,10 zł. Prezes X kadencji Spółka w 2024 r. zwróciła wydatki w łącznej kwocie 18 120,46 zł, a w 2025 r. (do 6 marca) 1 361,83 zł.

(akta kontroli str. 965-1001, 1032-1103, 1142-1147, 1471-1474, 1513-1516, 1579-1594, 1598-1605, 4057-4069, 4292-4293)

4. Ze środków finansowych Spółki zrefinansowano Prezesowi Zarządu IX kadencji koszty kursu w kwocie 1845,00 zł brutto (1500,00 zł netto) pomimo, że nie uzyskał wymaganej zgody Rady Nadzorczej na poniesienie lub refinansowanie kosztów tego kursu, o której mowa w § 3 ust. 3 uchwały Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń, a także w § 4 ust. 4 umowy o zarządzaniu stanowiącej załącznik do ww. uchwały.

Prezes Zarządu IX kadencji, pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

(akta kontroli str. 965-1001, 1032-1057, 1458, 1459, 4057-4069)

5. Prezes Zarządu X kadencji dokonała płatności służbową kartą płatniczą w łącznej kwocie 4 519,50 zł za noclegi w mieście będącym siedzibą Spółki,

⁶⁰ Szacunki dokonane na podstawie podziału przysługującego członkowi Zarządu miesięcznego wynagrodzenia stałego przez liczbę dni w miesiącu, w którym korzystano z przerwy oraz pomnożeniu przez liczbę dni przerwy. Członkom Zarządu X kadencji przysługiwały maksymalnie 24 dni kalendarzowe płatnej przerwy w świadczeniu usług w roku obrotowym, w całym okresie trwania kadencji, tj. trzech lat. Szacunkowe wynagrodzenie za te dni – 95 119,20 zł (szacunek dokonany na podstawie podziału przysługującego członkowi Zarządu miesięcznego wynagrodzenia stałego przez 30 – przyjętą liczbę dni w miesiącu oraz pomnożeniu przez maksymalną liczbę dni przerwy w roku obrotowym raz 3 lata kadencji).

⁶¹ Szacunkowe wynagrodzenie Prezesa Zarządu IX kadencji za maksymalną liczbę dni przysługującej mu przerwy w okresie objętym kontrolą – 24 953,73 zł (szacunek dokonany na podstawie podziału przysługującego miesięcznego wynagrodzenia stałego przez 30 – przyjętą liczbę dni w miesiącu i 34 dni maksymalnej przerwy – 24 dni w 2023 r. i 10 dni w 2024 r. (do maja)).

podczas gdy zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 6 umowy o zarządzaniu wynikało, że przysługiwał jej zwrot poniesionych wydatków a niezbędnych do należytego wykonywania świadczenia usług w standardzie stosownym do wykonywanej funkcji, po ich należyтым udokumentowaniu, uzasadnieniu ich poniesienia, w tym wykazaniu związku i niezbędności do należytego świadczenia usług.

Prezes Zarządu X kadencji wyjaśniła, że:

- *płatności służbową kartą płatniczą dokonała, z tego względu, iż do obowiązku Spółki należał zwrot poniesionych wydatków;*
- *wykonana i opłacona służbową kartą płatniczą usługa dokumentowana jest fakturą wystawianą bezpośrednio na Spółkę, dzięki czemu Spółka może dokonać odliczenia podatku VAT w związku z poniesionym wydatkiem oraz zaliczyć cenę za wykonaną usługę do kosztów uzyskania przychodów. Wrazie dokonania płatności kartą prywatną, nie byłoby możliwości wystawienia faktury na Spółkę. Dokonania zapłaty bezpośrednio przez Spółkę jest choćby z tego względu uzasadnione i korzystne dla Spółki;*
- *dokonywanie płatności bezpośrednio z karty firmowej eliminuje konieczność wykonywania dwustopniowej, nienaturalnej operacji (wydatek prywatny → wniosek o zwrot → wypłata ze środków spółki). Praktyka ta zmniejsza obciążenia administracyjne po stronie Działu Księgowości Spółki, zapewniając większą przejrzystość i efektywność operacyjną. Wydatki dokonane bezpośrednio z firmowej karty są ponadto natychmiastowo widoczne w systemie finansowym Spółki, co umożliwia bieżące monitorowanie, kontrolę i klasyfikację kosztów – z pominięciem opóźnień związanych z ręcznym wprowadzaniem danych w procesie zwrotu wydatków;*
- *umowa o zarządzanie nie nakłada również na Zarządzającą obowiązku tymczasowego kredytowania Spółki ze środków prywatnych. Skoro umowa stanowi, że wydatki te w całości obciążają Spółkę, logiczne i dopuszczalne jest, aby były one pokrywane bezpośrednio z jej środków – za pomocą narzędzi udostępnionych przez Spółkę, w tym karty płatniczej. Tego rodzaju rozwiązanie jest naturalne, powszechnie stosowane w spółkach kapitałowych, zwłaszcza w odniesieniu do członków organów zarządzających, którzy działają w interesie i na rzecz Spółki. Pozwalają na szybsze i sprawniejsze wykonywanie obowiązków, ograniczając niepotrzebne formalizmy i ryzyko opóźnień w realizacji zobowiązań służbowych,*
- *nie określa chwili, w której zwrot wydatków ma nastąpić, w tym w szczególności nie wynika z niej, że zwrot (pokrycie wydatku) nie może nastąpić już w chwili dokonania wydatku, co z poruszonych wyżej względów dokumentacyjnych i podatkowych jest dla Spółki korzystne.*

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie mogą usprawiedliwiać dokonywania przedmiotowych wydatków służbową kartą płatniczą, bowiem przepisy umowy o zarządzaniu zobowiązywały Spółkę do zwrotu wydatków, a tym samym uprawniały członka zarządu do ponoszenia określonych wydatków, które podlegały zwrotowi, nie zaś pokrywania ich bezpośrednio przez Spółkę, w tym za pomocą karty płatniczej.

(akta kontroli str. 970-1001, 1064-1084, 1517-1522, 1559-1567, 1579-1580, 1583)

6. Ze środków finansowych Spółki sfinansowano Prezesowi Zarządu IX kadencji koszty pakietu medycznego w łącznej kwocie 1892,40 zł bez podstawy prawnej.

W badanym okresie, od stycznia 2023 r. do maja 2024 r., ze środków Spółki sfinansowano na rzecz Prezesa Zarządu IX kadencji objęcie go pakietem medycznym podczas, gdy uprawnienie do finansowania takiego świadczenia ze środków Spółki nie zostało określone w uchwale nr 5 NWZ i uchwale Rady Nadzorczej w sprawie kształtowania wynagrodzeń (a także w umowie o zarządzaniu stanowiącej załącznik do powyższej uchwały), a wymagane na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach.

Prezes Zarządu IX kadencji, pomimo dwukrotnego prawidłowego wezwania przez NIK do złożenia w toku kontroli zeznań w charakterze świadka nie złożył zeznań.

(akta kontroli str. 965-1001, 1032-1057, 1161-1194, 1221-1228, 4057-4069)

OCENA CZĄSTKOWA

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałami w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń ustaliło wysokość wynagrodzeń członków Zarządu Spółki jako przedział wielokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, tj. podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Wynagrodzenie stałe członków Zarządu naliczano i wypłacano z uwzględnieniem powyższych uchwał i podjętych na ich podstawie uchwał Rady Nadzorczej uwzględniających przepisy ustaw o budżecie, w zakresie wysokości podstawy jego wymiaru.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników ustaliło również, że wynagrodzenie zmienne członków Zarządu Spółki uzależnione jest od realizacji celów zarządczych, których uszczegółowienie, określenie wag oraz obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczenia należało do Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie zmienne dla Prezesa Zarządu IX kadencji za lata 2021-2022 naliczono i wypłacono w prawidłowej wysokości uzależnionej od stopnia realizacji celów zarządczych ustalonych przez Radę Nadzorczą, tj. w wysokości 45% podstawy za 2021 r. w związku z realizacją celów na takim właśnie poziomie oraz w pełnej wysokości (tj. 50% wynagrodzenia stałego) za 2022 r. w związku z realizacją celów zarządczych w 100%. Prezesowi Zarządu IX kadencji nie wypłacono wynagrodzenia zmiennego za 2023 r. w związku z nieudzieleniem mu absolutorium za ten rok. Natomiast wypłacono mu odprawę wobec nieokreślenia przez Radę Nadzorczą przyczyn odwołania go z pełnionej funkcji, pomimo że uznano, iż [...] ⁶² (czemu dano wyraz w braku udzielenia absolutorium), co stanowiło o naruszeniu podstawowych obowiązków będącym podstawą do niewypłacenia odprawy. Ponadto nie zabezpieczono interesów Spółki w zakresie wypłaty odprawy członkom Zarządu Spółki, poprzez brak wskazania w uchwałach organów Spółki w sprawie wynagrodzeń, że przysługuje ona w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy zawartej z członkiem tylko przez Spółkę. Rada Nadzorcza, pomimo braku podstawy prawnej, zawarła w umowach z członkami Zarządu postanowienia o przysługujących im

⁶² Jak w przypisie nr 3.

świadczeniach dodatkowych (ponoszeniu lub refinansowaniu przez Spółkę kosztów ich indywidualnych szkoleń, prawo do płatnych przerw w wykonywaniu usług oraz zwrot przez Spółkę wydatków przez nich ponoszonych a niezbędnych do należytego świadczenia usług). W myśl zasad określonych przez Radę Nadzorczą, ale nie przewidzianych uprzednio przez Walne Zgromadzenie Spółki, Prezes Zarządu IX kadencji skorzystał ze sfinansowania szkolenia przez Spółkę, ale bez wymaganej zgody Rady Nadzorczej. Ponadto, bez podstawy prawnej, w tym wynikającej z umowy, Prezes Zarządu IX kadencji korzystał ze świadczenia w postaci pakietu medycznego finansowanego przez Spółkę, a Prezes Zarządu X kadencji dokonywała zapłaty bezpośrednio za pomocą służbowej karty płatniczej za wydatki na noclegi w mieście będącym siedzibą Spółki, których finansowanie powinno odbywać się w formie zwrotu poniesionych kosztów.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

1. [...] ⁶³
2. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie zawierania i rozliczania umów dotyczących działalności promocyjnej i usług doradczych wskazują na słabość mechanizmów/procedur w tym zakresie. Dopuszczono bowiem do zawarcia i rozliczenia umów, których efektów nie udokumentowano, nie wykorzystano, dotyczących tego samego zakresu oraz do wydatków na podstawie rachunków, na których obie strony umów potwierdziły ich wykonanie, pomimo niedokonania przez zleceniobiorców czynności określonych w tych umowach, w terminach w nich wskazanych. Funkcjonujący system zawierania umów i ich rozliczania dopuszczający niedokumentowanie ich efektów, sprzyjał uznaniowości i dowolności w podejmowaniu decyzji w tym zakresie.

Wnioski

1. Dokonywanie płatności z tytułu realizacji umów po przeprowadzeniu udokumentowanej weryfikacji i potwierdzeniu wykonania/efektów przedmiotu umowy.
2. Wypracowanie mechanizmów zapobiegających zawieraniu umów zlecenia z pracownikami na zadania wpisujące się w ich zakresy obowiązków.
3. Podjęcie działań organizacyjnych zapobiegających przypadkom wydatkowania środków na zadania, których efekty nie będą wykorzystane przez Spółkę.
4. Zawieranie umów o usługi prawne i usługi doradztwa, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana, po uzyskaniu wymaganej zgody Rady Nadzorczej.

⁶³ Jak w przypisie nr 3.

5. Zapewnienie w zakresie odprawy dla członków organu zarządzającego zgodności projektu uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego oraz projektów uchwał w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego z ustawą o wynagrodzeniach w spółkach.
6. Zapewnienie zgodności projektów uchwał w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego z uchwałą w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu zarządzającego w zakresie ponoszenia lub refinansowania przez Spółkę kosztów indywidualnych szkoleń członków Zarządu Spółki, prawa do płatnych przerw w wykonywaniu przez nich usług oraz zwrotu przez Spółkę wydatków przez nich ponoszonych a niezbędnych do należytego świadczenia usług.
7. Podjęcie działań w celu zwrotu wypłaconych przez Spółkę kosztów nienależnie wypłaconych z tytułu kursu oraz pakietu medycznego.
8. Podjęcie działań zapobiegających dokonywaniu płatności za wydatki mające podlegać refundacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono i opatrzone podpisem własnoręcznym w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 7 kwietnia 2025 r.

Kontrolerzy

Aneta Geizler

Starszy inspektor kontroli
państwowej

/-/

Radosław Sobuś

Starszy inspektor kontroli
państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Gdańsku

Dyrektor
Maria Mieszalska
p.o. Wicedyrektor

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Dyrektor

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Gdańsku
Tomasz Słaboszowski

/-/